

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

Departament Obywatelstwa i Repatriacji

DOI.R.I-093-2/2022

Warszawa, dnia 4 stycznia 2023 r.

Egz. Nr. 1..

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli zrealizowanej w trybie zwykłym w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim w Kielcach¹ z siedzibą: aleja IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce na temat: *Prawidłowość potwierdzania posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego oraz uznawania za obywatela polskiego.*

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w terminie od 21 listopada 2022 r. do 6 grudnia 2022 r., na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej², przez zespół kontrolerów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w składzie:

- kierownik zespołu kontrolerów – Andrzej Falkowski, główny specjalista w Departamencie Obywatelstwa i Repatriacji MSWiA, upoważnienie Nr 9/2022 z 14 listopada 2022 r.,
- członek zespołu kontrolerów – Dorota Charkiewicz, radca w Departamencie Obywatelstwa i Repatriacji MSWiA, upoważnienie Nr 10/2022 z 14 listopada 2022 r.,
- członek zespołu kontrolerów – Kinga Bielas, główny specjalista w Departamencie Obywatelstwa i Repatriacji MSWiA, upoważnienie Nr 11/2022 z 14 listopada 2022 r.

Zakres kontroli obejmował:

1. Prawidłowość i terminowość rozpoznawania spraw o potwierdzenie posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego.
2. Prawidłowość i terminowość rozpoznawania spraw o uznanie za obywatela polskiego.
3. Sprawowanie nadzoru nad rozpoznawaniem spraw o potwierdzenie posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego oraz o uznanie za obywatela polskiego, w tym zapewnienie rozwiązań organizacyjnych gwarantujących należyłą realizację zadań

Kontrolą został objęty okres od 1 stycznia 2020 r. do 29 lipca 2022 r. Badaniami kontrolnymi objęte zostały również zdarzenia i dokumenty sprzed 1 stycznia 2020 r. i po

¹ Zwanym dalej także ŚUW, Urzędem lub jednostką kontrolowaną.

² t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

29 lipca 2022 r. w przypadkach, gdy miały one wpływ lub miały związek ze zjawiskami będącymi przedmiotem kontroli, a ich wyłączenie z kontroli nie pozwoliłoby na ocenę kontrolowanej działalności.

Celem kontroli była:

- 1) ocena prawidłowości i terminowości rozpoznawania spraw o potwierdzenie posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego;
- 2) ocena prawidłowości i terminowości rozpoznawania spraw o uznanie za obywatela polskiego;
- 3) ocena skuteczności sprawowanego nadzoru nad rozpoznawaniem spraw o potwierdzenie posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego oraz o uznanie za obywatela polskiego, w tym zapewnienia rozwiązań organizacyjnych gwarantujących należyłą realizację zadań.

Oceny działalności jednostki kontrolowanej dokonano na podstawie ustalonego stanu faktycznego, przy zastosowaniu kryteriów kontroli, takich jak: legalność, rzetelność i celowość.

Kierownikiem jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą był Pan Zbigniew Koniusz³.

I. OCENA

Działania Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w zakresie realizacji zadań związanych z potwierdzeniem posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego oraz uznaniem za obywatela polskiego, a także sprawowaniem nadzoru nad rozpoznawaniem ww. spraw, w tym zapewnieniem rozwiązań organizacyjnych gwarantujących należyłą realizację zadań ocenia się **pozytywnie**.

Pozytywną ocenę uzasadnia przestrzeganie wymogów związanych z prowadzeniem postępowań administracyjnych określonych na gruncie ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego*⁴, w szczególności wnikliwe prowadzenie postępowań wyjaśniających i dokładanie należytej staranności przy gromadzeniu materiału dowodowego we wszystkich badanych sprawach. Obowiązek rzetelnego ustalenia stanu faktycznego sprawy realizowano przy jednoczesnym zachowaniu zasady szybkości i prostoty postępowania. Pierwsze czynności we wszystkich skontrolowanych sprawach były podejmowane niezwłocznie po otrzymaniu wniosku; bez zbędnej zwłoki podejmowano również czynności wyjaśniające w toku prowadzonych postępowań. Przed wydaniem decyzji o uznaniu cudzoziemca za obywatela polskiego szczegółowo i rzetelnie badano spełnienie przesłanek ustawowych z uwzględnieniem wagi podejmowanych w tym zakresie rozstrzygnięć.

³ Pełniący funkcję Wojewody Świętokrzyskiego od 12 listopada 2019 r.

⁴ tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 2000 – zwany dalej kpa.

Stwierdzono uchybienia polegające na:

- niezastosowaniu art. 10 i 73 Kpa przed wydaniem decyzji odmawiającej potwierdzenia posiadania obywatelstwa polskiego, a zatem niezgodnej z żądaniem Strony – w jednej ze spraw;
- nie wezwaniu Strony do uiszczenia opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa – w jednej ze spraw.

Zapewniono skuteczny nadzór nad rozpoznawaniem spraw o potwierdzenie posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego i o uznanie za obywatela polskiego oraz rozwiązania organizacyjne gwarantujące należyłą realizację zadań. Pozytywną ocenę w powyższym obszarze uzasadnia zapewnienie adekwatnej struktury etatowej oraz ciągłości realizacji zadań poprzez ustanowienie systemu zastępstw, a także dobór profesjonalnej kadry realizującej zadania objęte zakresem kontroli, posiadającej wymagane doświadczenie oraz wiedzę.

II. USTALENIA KONTROLI

Organizację pracy i strukturę organizacyjną ŚUW określono w *Regulaminie Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach*⁵. Zgodnie z ww. *Regulaminem*⁶ zadania dotyczące realizacji ustawy o obywatelstwie polskim⁷ należały do zakresu działania Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców⁸.

Szczegółowy zakres działania oraz tryb pracy WSOiC określono w *Regulaminie wewnętrznym Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców z dnia 12.01.2022.*

Zgodnie z *Regulaminem wewnętrznym* – sprawy związane z prowadzeniem postępowań na podstawie ustawy o obywatelstwie polskim należały do zadań Oddziału ds. Nadzoru i Obywatelstwa Polskiego. Koordynowanie pracą Oddziału oraz nadzór nad wykonywaniem obowiązków przez pracowników należał do zadań Kierownika Oddziału.

1. Prawidłowość i terminowość rozpoznawania spraw o potwierdzenie posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego.

W badanym okresie ŚUW rozpatrzył łącznie 129⁹ spraw, z czego zbadano 21%, tj. 27 spraw. Badaniem objęto: 24¹⁰ decyzje o potwierdzeniu posiadania obywatelstwa polskiego, 1¹¹ decyzję o potwierdzeniu utraty obywatelstwa polskiego, 1¹² decyzję o odmowie potwierdzenia posiadania obywatelstwa polskiego, 1¹³ decyzję o umorzeniu postępowania.

[Dowód: akta kontroli –str. 38-39, 177-179]

⁵ Wprowadzony przez Wojewodę Świętokrzyskiego zarządzeniem z 30 grudnia 2021 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – zwany dalej *Regulaminem*.

⁶ § 83 pkt 5 i 6 b *Regulaminu*.

⁷ Dz.U. z 2022 r. poz. 465 ze zm.

⁸ Zwany dalej WSOiC lub Wydziałem.

⁹ Ustalono na podstawie zestawienia przekazanego przez Kierownika Oddziału Nadzoru i Obywatelstwa Polskiego WSOiC ŚUW.

¹⁰ Na 113 wydanych decyzji, co stanowi 21%.

¹¹ Na 1 wydaną decyzję, co stanowi 100%.

¹² Na 1 wydaną decyzję, co stanowi 100%.

¹³ Na 1 wydaną decyzję, co stanowi 100%.

We wszystkich badanych sprawach organ prawidłowo ustalił właściwość miejscową. W sposób prawidłowy stosowano przepisy kpa dotyczące opłat i kosztów postępowania¹⁴ - w żadnej z badanych spraw nie stwierdzono braku opłaty skarbowej od złożonego wniosku.

Ustalono, że 17¹⁵ postępowań administracyjnych (tj. 31%) ŚUW załatwił w ciągu miesiąca od wszczęcia postępowania. Pozostałe sprawy wymagały dłuższego terminu ich prowadzenia z uwagi na skomplikowane postępowania wyjaśniające. W sprawach, w których nie dochowano terminu, organ każdorazowo zawiadamiał strony, zgodnie z dyspozycją art. 36 kpa, o niezafatwieniu sprawy w terminie, z podaniem przyczyny zwłoki, wskazaniem nowego terminu jej załatwienia oraz pouczeniem o prawie do wniesienia ponaglenia.

Warto zauważyć, że we wszystkich badanych sprawach organ podejmował czynności bez zbędnej zwłoki oraz wnikliwie prowadził postępowania wyjaśniające wzywając strony, w miarę potrzeby, do uzupełnienia dokumentów potwierdzających dane i informacje zawarte we wnioskach. Rozstrzygnięcia były wydawane w oparciu o prawidłowo zgromadzony i analizowany materiał dowodowy. Wszystkie rozstrzygnięcia zostały wydane w wyznaczonych terminach.

Wszystkie objęte kontrolą decyzje spełniały przesłanki określone w art. 107 kpa i zostały wydane przez upoważnione osoby. Ponadto we wszystkich kontrolowanych aktach prowadzono metryki sprawy, zgodnie z wymogami określonymi w art. 66a kpa.

Ustalono, że objęte zakresem kontroli rozstrzygnięcia doręczano stronom niezwłocznie po ich sporządzeniu. Rozstrzygnięcia, co do zasady były doręczane przesyłką rejestrowaną¹⁶, a zwrotnie potwierdzania odbioru załączane do akt sprawy¹⁷.

Potwierdzono, że organ realizował obowiązek, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 RODO¹⁸ poprzez przekazanie stosownej klauzuli informacyjnej przy pierwszej czynności skierowanej do strony.

[Dowód: akta kontroli – str. 172-176, 180-315]

Ocena cząstkowa:

Obszar związany z rozpoznawaniem spraw o potwierdzenie posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego oceniono **pozytywnie**. Organ prawidłowo stosował przepisy kodeksu postępowania administracyjnego i ustawy o *obywatelstwie polskim*. Na uwagę zasługuje wnikliwość w prowadzeniu postępowania wyjaśniającego i gromadzeniu materiału dowodowego oraz szybkość podejmowania czynności w sprawach.

¹⁴ Art. 261 kpa.

¹⁵ Na 54 badane sprawy.

¹⁶ Zgodnie z art. 3 pkt 23 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. *Prawo pocztowe* (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 896) przesyłka rejestrowana to przesyłka pocztowa przyjęta za pokwitowaniem przyjęcia i doręczana za pokwitowaniem odbioru.

¹⁷ Cztery rozstrzygnięcia odebrano osobiście, a dwa doręczono za pośrednictwem polskiej placówki konsularnej. Przekazując rozstrzygnięcie organ zwrócił się do Konsula RP z prośbą o potwierdzenie doręczenia rozstrzygnięcia stronie.

¹⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (Ue) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/We (Ogólne rozporządzenie o ochronie danych) Dz. Urz. L Nr 119 z 4.5.2016 r.; dalej jako: RODO.

2. Prawidłowość i terminowość rozpoznawania spraw o uznanie za obywatela polskiego.

W badanym okresie ŚUW rozpatrzył łącznie 80¹⁹ spraw z czego zbadano 34%, tj. 27 spraw. Badaniem objęto: 32% decyzji o uznaniu za obywatela polskiego, tj. 24²⁰ sprawy, 2 decyzje o odmowie uznania za obywatela polskiego oraz 1 sprawę, w której wniosek pozostawiono bez rozpoznania.

[Dowód: akta kontroli –str. 40, 321-321a]

We wszystkich badanych sprawach organ prawidłowo ustalił właściwość miejscową. W sposób prawidłowy stosowano przepisy kpa dotyczące opłat i kosztów postępowania – w żadnej z badanych spraw nie stwierdzono braku opłaty skarbowej od złożonego wniosku. W sprawie, którą stosownie do dyspozycji art. 64 kpa pozostawiono bez rozpoznania, organ poinformował stronę o powyższej czynności.

Potwierdzono, że organ realizował obowiązek, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 RODO²¹, przy pierwszej czynności skierowanej do strony poprzez dołączenie stosownej klauzuli informacyjnej w kierowanej korespondencji.

Ze względu na szczególnie skomplikowany charakter spraw o uznanie za obywatela polskiego oraz potrzeby zasięgnięcia opinii Komendanta Wojewódzkiego Policji oraz Dyrektora Delegatury Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, przyjęto dwumiesięczny termin załatwienia sprawy. Ustalono, że 18²² postępowań administracyjnych zakończyło się przed upływem dwóch miesięcy od wszczęcia postępowania. W sprawach, w których nie dochowano powyższego terminu organ zawiadomił strony, zgodnie z dyspozycją art. 36 kpa, o niezakończonym terminie, z podaniem przyczyny zwłoki, wskazaniem nowego terminu jej załatwienia oraz pouczeniem o prawie do wniesienia ponażenia.

Na uwagę zasługuje szybkość podejmowania przez organ czynności w sprawie – we wszystkich sprawach czynności były podejmowane niezwłocznie po otrzymaniu wniosku. Również w toku postępowania organ podejmował czynności bez zbędnej zwłoki. Rozstrzygnięcia wydawane były terminowo, niemniej w jednej sprawie²³ (na 27 badanych) nieznacznie uchybiono terminowi jej załatwienia. Powyższe, z uwagi na jednostkowy charakter i nieznaczne opóźnienie, uznano za **uchybiecie**.

W badanych sprawach organ każdorazowo występował do Komendanta Wojewódzkiego Policji, Dyrektora Delegatury Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Komendanta Karpackiego Oddziału Straży Granicznej oraz Szefa Agencji Wywiadu o udzielenie informacji, czy nabycie przez cudzoziemca obywatelstwa polskiego nie stanowi zagrożenia dla obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, stosownie do wymogów określonych w art. 36 ust. 2 ustawy o obywatelstwie polskim. ŚUW występował również, w razie zaistnienia takiej potrzeby, do innych podmiotów (m.in. do Urzędu Skarbowego).

¹⁹ Ustalono na podstawie zestawienia przekazanego przez Kierownika Oddziału Nadzoru i Obywatelstwa Polskiego WSOiC ŚUW.

²⁰ Na 74 wydanych decyzji o uznaniu za obywatela polskiego.

²¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (Ue) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/We (Ogólne rozporządzenie o ochronie danych) Dz. Urz. L Nr 119 z 4.5.2016 r.; dalej jako: RODO.

²² Na 27 badanych spraw, tj. 67%.

²³ SO.I.6121.10.2022.

Należy zauważyć, że ŚUW bardzo wnikliwie prowadził postępowania wyjaśniające we wszystkich badanych sprawach, mając na uwadze, że obywatelstwo to więź prawna osoby z państwem, gwarantująca tej osobie wiele uprawnień w tym państwie, które nie przysługują cudzoziemcom. Uznanie za obywatela polskiego powoduje w zasadzie nieodwracalne skutki, gdyż – zgodnie z art. 34 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej – obywatel polski nie może utracić obywatelstwa polskiego, chyba że sam się go zrzeknie²⁴. Przed wydaniem decyzji o uznaniu cudzoziemca za obywatela polskiego, szczegółowo i rzetelnie badano spełnienie przesłanek określonych w art. 30 ust. 1 i 2 ustawy o obywatelstwie polskim. Rozstrzygnięcia były wydawane w oparciu o prawidłowo zgromadzony i analizowany materiał dowodowy.

Wszystkie objęte kontrolą decyzje spełniały wymogi określone w art. 107 kpa i zostały wydane przez upoważnione osoby. We wszystkich kontrolowanych aktach prowadzono metryki sprawy, zgodnie z wymogami określonymi w art. 66a kpa.

Rozstrzygnięcia były doręczane przesyłką rejestrowaną za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, a także odbierane przez strony osobiście.

[Dowód: akta kontroli –str. 316-320, 322-467]

Ocena cząstkowa:

Obszar związany z rozpoznawaniem spraw o uznanie za obywatela polskiego oceniono **pozytywnie**. Pozytywną ocenę uzasadnia przestrzeganie wymogów związanych z prowadzeniem postępowań administracyjnych ujętych na gruncie kpa, w szczególności szybkość podejmowania czynności wyjaśniających oraz wnikliwe prowadzenie postępowania wyjaśniającego z uwzględnieniem wagi rozstrzygnięć skutkujących uznaniem cudzoziemca za obywatela polskiego, w tym rzetelne analizowanie przesłanek określonych w art. 30 i 31 ustawy o obywatelstwie polskim.

Za uchybienie uznano – z uwagi na nieznaczność opóźnienia i jednostkowy charakter – wydanie jednej decyzji administracyjnej po upływie terminu załatwienia sprawy.

3. Sprawowanie nadzoru nad rozpoznawaniem spraw o potwierdzenie posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego oraz o uznanie za obywatela polskiego, w tym zapewnienie rozwiązań organizacyjnych gwarantujących należyta realizację zadań.

Stosownie do postanowień Regulaminu wewnętrznego WSOiC ŚUW – bezpośredni nadzór nad Oddziałem ds. Nadzoru i Obywatelstwa Polskiego sprawuje Dyrektor Wydziału. Do zastępcy Dyrektora należy m.in. zastępowanie Dyrektora Wydziału w czasie, gdy nie może on pełnić obowiązków służbowych. Zakres zastępstwa obejmuje wszystkie zadania i kompetencje Dyrektora Wydziału. Zastępca Dyrektora Wydziału sprawuje bezpośredni nadzór nad Oddziałem Paszportów i Migracji. W czasie jednoczesnej nieobecności Dyrektora Wydziału i zastępcy Dyrektora, pracą wydziału kieruje Kierownik Oddziału ds. Nadzoru i Obywatelstwa Polskiego.

[Dowód: akta kontroli – str. 44-51]

²⁴ Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 13 stycznia 2017 r., sygn. II OSK 1217/15, Legalis Nr 1578343.

W kontrolowanym okresie zadania związane z prowadzeniem postępowań w sprawach o potwierdzenie posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego oraz o uznanie za obywatela polskiego realizowało dwóch pracowników oraz Kierownik Oddziału.

Ustalono, że liczba pracowników prowadzących postępowania w sprawach o potwierdzenie posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego oraz o uznanie za obywatela polskiego była adekwatna do ilości i stopnia skomplikowania realizowanych zadań. Ciągłość realizacji zadań związanych z potwierdzeniem posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego oraz uznaniem za obywatela polskiego była zapewniona poprzez system zastępstw – w przypadku nieobecności jednego z pracowników wskazywano osobę zastępującą²⁵. W lipcu 2022 r. dokonano zmian w zakresach czynności polegających na poszerzeniu grupy pracowników zastępujących nieobecne osoby.

[Dowód: akta kontroli – str. 38-42, 170]

Na podstawie opracowanej przez pracowników dokumentacji merytorycznej stwierdzono, że osoby te posiadały odpowiednią wiedzę, kwalifikacje oraz doświadczenie niezbędne do wykonywania pracy na danym stanowisku. Weryfikowana w toku czynności kontrolnych prawidłowość prowadzenia postępowań potwierdza stosowanie właściwej wykładni przepisów prawa oraz znajomość orzecznictwa z kontrolowanego obszaru, a także wnikliwość i skrupulatność w sposobie gromadzenia materiału dowodowego niezbędnego do wyjaśnienia stanu faktycznego i rozstrzygnięcia sprawy.

W badanym okresie pracownicy nie uczestniczyli w szkoleniach obejmujących zagadnienia dotyczące potwierdzenia posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego oraz uznania za obywatela polskiego. Niemniej jednak, przed okresem objętym kontrolą, tj. od 11 do 13 października 2017 r., pracownicy ŚUW wykonujący zadania związane z prowadzeniem postępowań w sprawach o potwierdzenie posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego oraz o uznanie za obywatela polskiego, brali udział w szkoleniu z zakresu ustawy o obywatelstwie polskim oraz Karty Polaka, zorganizowanym przez Departament Obywatelstwa i Repatriacji MSWiA. Z uwagi na posiadaną wiedzę i doświadczenie pracowników, brak szkoleń w badanym okresie, obejmujących zagadnienia dotyczące potwierdzenia posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego oraz uznania za obywatela polskiego, nie miał wpływu na wykonywanie zadań. Pracownicy uczestniczyli w kilku szkoleniach z zakresu prowadzenia postępowań administracyjnych, m.in. *Kodeks postępowania administracyjnego w praktyce organów I instancji*, *Kodeks postępowania administracyjnego w praktyce, w tym postępowanie skargowe czy Kpa – kompendium obowiązujących przepisów*. Osoby sprawujące nadzór nad realizacją zadań informowane były przez Naczelnika Wydziału do Spraw Obywatelstwa DOiR MSWiA o aktualnym orzecznictwie w sprawach objętych kontrolą oraz innych ważnych aspektach związanych ze sprawami objętymi kontrolą.

[Dowód: akta kontroli – str. 52]

W kontrolowanym okresie rzetelnie sprawowano nadzór nad prawidłowością i terminowością wykonywania zadań w zakresie potwierdzenia lub utraty obywatelstwa polskiego oraz o uznanie za obywatela polskiego. Z wyjaśnień udzielonych w trakcie prowadzonych czynności kontrolnych wynika, że w ramach kontroli zarządczej dwa razy w roku wydziały ŚUW dokonują analizy realizowanych zadań oceniając istnienie oraz poziom ryzyka działalności i ryzyka korupcji. Ponadto sprawy z zakresu obywatelstwa polskiego

²⁵ Ustalono na podstawie wyjaśnień przekazanych w trakcie prowadzonych czynności kontrolnych przez Zastępcę Dyrektora WSOiC ŚUW.

prowadzone są wprawdzie w formie papierowej (jako podstawowy sposób), ale przy pomocy EZD, w którym skanowane są dokumenty papierowe stanowiące akta danej sprawy. Bezpośredni przełożeni mają zatem możliwość oceny, czy sprawy są prowadzone terminowo. W przypadku spraw o szczególnie skomplikowanym charakterze istnieje możliwość rozmowy i ustalania dalszego postępowania z przełożonymi.

[Dowód: akta kontroli – str. 170]

Podstawowym sposobem dokumentowania przebiegu załatwiania i rozstrzygania spraw w WSOiC ŚUW był informatyczny system do elektronicznego zarządzania dokumentami – EZD²⁶. Wszystkie sprawy dotyczące potwierdzenia posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego (symbol klasyfikacyjny 6122 JRWA²⁷) oraz uznania za obywatela polskiego (symbol klasyfikacyjny 6121 JRWA) były rejestrowane w EZD, zgodnie z regulacją wewnętrzną.

[Dowód: akta kontroli – str. 40-41]

W rejestrach, oprócz wniosków, ujmowane były również dokumenty niezwiązane *stricto* z prowadzonymi w powyższym zakresie sprawami. Sposób prowadzenia ww. spisów spraw nie utrudniał przekazania rzetelnych danych dotyczących liczby i rodzaju podejmowanych w sprawach rozstrzygnięć. W efekcie w otrzymanych od jednostki kontrolowanej zestawieniach statystycznych i wykazach spraw nie stwierdzono rozbieżności.

[Dowód: akta kontroli – str. 131-140]

Ocena cząstkowa:

Obszar związany ze sprawowaniem nadzoru nad rozpoznawaniem spraw o potwierdzenie posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego oraz o uznanie za obywatela polskiego, w tym zapewnieniem rozwiązań organizacyjnych gwarantujących należytą realizację zadań oceniono **pozytywnie**. Pozytywną ocenę uzasadniają: zapewnienie adekwatnej struktury etatowej w Oddziale Nadzoru i Obywatelstwa Polskiego, zapewnienie ciągłości realizacji zadań poprzez ustanowienie systemu zastępstw, zapewnienie pracownikom szkoleń z Kpa. Nadzór nad realizacją zadań związanych z potwierdzeniem posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego należy uznać za skuteczny, co potwierdza m.in. niezwłoczne podejmowanie czynności, właściwe stosowanie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego i wnikliwość w gromadzeniu materiału dowodowego oraz dobór profesjonalnej i zaangażowanej kadry.

* * *

²⁶ Ustalono na podstawie zestawienia przekazanego przez Kierownika Oddziału Nadzoru i Obywatelstwa Polskiego WSOiC ŚUW.

²⁷ Jednolity rzeczowy wykaz akt określony w Załączniku nr 4 do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych z dnia 18 stycznia 2011 r. (Dz.U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.).

Zalecenia i wnioski:

W celu usunięcia stwierdzonych uchybień oraz usprawnienia funkcjonowania Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach wnoszę o:

1. zapewnienie stronom prowadzonych postępowań o potwierdzenie posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego oraz o uznanie za obywatela polskiego realizacji uprawnień wynikających z zasady czynnego udziału strony w postępowaniu /art. 10 w zw. z art. 73 Kpa/ przed wydaniem decyzji negatywnej, a zatem niezgodnej z żądaniem strony.

2. każdorazowe dokonywanie analizy wniosków pod kątem spełnienia przez wnioskodawcę obowiązku uiszczenia opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa procesowego w sprawach o potwierdzenie posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego oraz uznania za obywatela polskiego. W przypadku braku potwierdzenia dokonania opłaty skarbowej, zobowiązanie strony do jej uiszczenia i przedłożenia potwierdzenia do akt sprawy.

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej, uprzejmie proszę Pana Wojewodę o przedstawienie – w terminie do 30 dni od otrzymania niniejszego dokumentu – informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania.

z up. Ministra SWiA

Dyrektor Departamentu Obywatelstwa i Repatriacji MSWiA

DYREKTOR
Departamentu Obywatelstwa i Repatriacji MSWiA

Marek Zielński

Wykonano w 2 egz.:

Egz. Nr 1 – ŚUW w Kielcach

Egz. Nr 2 – aa

Sporządził/wykonał: Zespół kontrolerów MSWiA

